

Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών σε πτυχιούχους Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

Σταφυλίδης Α. Σάββας

Εκπαιδευτικός ΠΕ11, Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
sav12staf@gmail.com

Σταφυλίδης Σ. Χαράλαμπος

Προπτυχιακός Φοιτητής ΤΕΦΑΑ, Δ.Π.Θ.
thes2.charalamposstafylidis@acadimia.com

Σταφυλίδης Σ. Ανδρέας

ΠΕ11, MSc
thes2.andreasstafylidis@acadimia.com

Καραγκιόζη Ιωάννα

Εκπαιδευτικός ΠΕ80, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Zioannakara@gmail.com

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν η κατασκευή ερωτηματολογίου για τη διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών και προτιμήσεων στους πτυχιούχους Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Στην παρούσα εργασία συμμετείχαν 32 άτομα, 20 άνδρες (62,5 %) και 12 γυναίκες (37,5%), πτυχιούχοι Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Για την διερεύνηση κατασκευάστηκε ένα ερωτηματολόγιο αυτο-αναφοράς και εφαρμόστηκαν μη παραμετρικοί στατιστικοί έλεγχοι. Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι οι πτυχιούχοι Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της παρούσας έρευνας, οι οποίοι παρακολούθησαν κάποια επιμόρφωση στο παρελθόν σχετίζονται θετικά με τη συμμετοχή σε ανάλογες επιμορφώσεις στο μέλλον. Ακόμη, καταγράφηκαν οι ανάγκες για επιμόρφωση σε επιμέρους τομείς, όπως η Προπονητική, ειδικά στους νεότερους συμμετέχοντες. Αν και τα αποτελέσματα αυτά αναφέρονται στους συμμετέχοντες της παρούσας έρευνας, θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη από τους υπεύθυνους σχεδιασμού και υλοποίησης επιμορφωτικών δράσεων.

Λέξεις κλειδιά: επιμορφωτικές ανάγκες, πτυχιούχοι Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Εκπαίδευση Ενηλίκων, Φυσική Αγωγή, Εκπαίδευση

Εισαγωγή

Στις μέρες μας τα εκπαιδευτικά συστήματα μεταβάλλονται σε όλο τον κόσμο με διάφορες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις (Villegas-Reimers, 2003), καθιστώντας την επιμορφωτική-επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών καθοριστική. Η Φυσική Αγωγή στην Ευρώπη εξελίσσεται από τις εκάστοτε επιρροές του εκάστοτε κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Hardman, 2008). Είναι σημαντική η συνεχής επιμόρφωση των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και αθλητισμού, σε διάφορες θεματικές ενότητες, όπως για παράδειγμα στην συμπερίληψη μαθητών (Vickerman, 2007) ή στη διαχείριση καταστάσεων κρίσεων, όπως αυτή της πανδημίας COVID-19 και την υλοποίηση του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής δια ζώσης με τρόπο τέτοιο που να μην έρχονται οι μαθητές σε επαφή ή ακόμα και την εξ αποστάσεως εφαρμογή αθλητικών προγραμμάτων σε μαθητές και ασκούμενους ακαδημιών ή συλλόγων (Varea, & González-Calvo, 2020). Υπάρχουν ορισμένες χώρες στις οποίες οι

θετικές εξελίξεις στον κοινωνικοοικονομικό τομέα συνέβαλαν στην 'ανάπτυξη' της Φυσικής Αγωγής και στο σχολικό περιβάλλον, ενώ σε χώρες στις οποίες παρουσιάζονται διάφορες κοινωνικοοικονομικές δυσκολίες, ενδεχομένως εμφανίζονται ορισμένοι περιορισμοί.

Παράλληλα, παρουσιάζονται διαφορές και στα προγράμματα επιμόρφωσης, ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ε.Ε., των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σύμφωνα με έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (European Commission, 2007). Επισημαίνεται η ανάγκη για δια βίου επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, μεταξύ αυτών και των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, προκειμένου να βελτιωθούν οι διδακτικές πρακτικές τους. Επίσης, η διδακτική εμπειρία σχετίζεται με την επαγγελματική ανάπτυξη (Ha, Wong, Sum & Chan, 2008) και τονίζεται ότι οι βελτιώσεις στην ποιότητα της διδασκαλίας εξαρτάται σε κάποιο βαθμό και από τις βελτιώσεις στην ποιότητα της επαγγελματικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών (Borko, 2004). Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης έχει θετικό αντίκτυπο στην συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (Deglau & O'Sullivan, 2006), ενώ και οι εκπαιδευτικές-αθλητικές ανάγκες των μαθητών-αθλητών παρακινούν τους εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής για περαιτέρω επαγγελματική εξέλιξη και εξειδίκευση, όπως η χρήση και νέων τεχνολογιών στον αθλητισμό (Henninger, 2007). Για την αποτελεσματικότερη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών καλό θα ήταν να λαμβάνεται υπόψη το 'περιβάλλον εκπαίδευσης' (Bechtel & O'Sullivan, 2006), αλλά και οι ίδιοι οι επιμορφούμενοι, καθώς και να εμπλέκονται στην υλοποίηση της κατάρτισής τους με βάση τις προσωπικές τους επιμορφωτικές και επαγγελματικές τους ανάγκες (Ha, 2008· Deglau & O'Sullivan, 2006· O'Sullivan & Deglau, 2006). Σύμφωνα με τη θεωρία της σχεδιασμένης συμπεριφοράς, αυτό που προηγείται της συμπεριφοράς είναι η ίδια η πρόθεση του ατόμου, έτσι μπορεί να προβλεφθεί η μελλοντική συμπεριφορά του ατόμου όταν είναι ήδη γνωστές οι προθέσεις του (π.χ. επιμορφωτικές ανάγκες), σύμφωνα με Θεωρία της Σχεδιασμένης Συμπεριφοράς (Ajzen, 1991· Ajzen & Driver, 1992). Επιπροσθέτως, η προηγούμενη συμπεριφορά των ατόμων ενδεχομένως να λειτουργεί ως δείκτης πρόβλεψης των προθέσεων και της επερχόμενης συμπεριφοράς τους (Ouellette & Wood, 1998).

Η μελέτη της πρόθεσης τους για επιμορφωτικές ανάγκες λοιπόν, ίσως οδηγήσει σε προγράμματα επιμόρφωσης που ανταποκρίνονται στις ανάγκες-προθέσεις τους για επιμόρφωση και ενδεχομένως να οδηγήσει τελικώς στη συμμετοχή και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Σχετικά με την δια βίου μάθηση, ποσοστό μικρότερο του 3% του συνόλου των παρεχόμενων προγραμμάτων, σχετιζόταν με την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών (Σιπητάνου & Σαμαρά, 2007), ενώ η περαιτέρω επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών επηρεάζεται ενδεχομένως από κοινωνικά και πολιτιστικά ζητήματα (Cohen & Hill, 1998). Επίσης, διάφορα ευρήματα σχετικά με προβλήματα που έρχονται αντιμέτωποι οι εκπαιδευτικοί σχετίζονται με τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού, με τη συμπεριφορά των μαθητών, με τις μαθησιακές δυσκολίες των μαθητών, καθώς και με την συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικού και γονέα-κηδεμόνα (Βεργίδης, 2012). Στην Ελλάδα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, ο τρόπος διαχείρισης της σύγχρονης πολυπολιτισμικής τάξης, οι νέες τεχνολογίες και η αξιοποίησή τους φαίνεται να επικράτησαν στις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών (Koulis & Bagakis, 2020).

Με αντίστοιχους προβληματισμούς, ενδεχομένως να έρχονται αντιμέτωποι και οι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων της Εκπαίδευσης, όπως οι πτυχιούχοι Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, σε χώρους εντός, αλλά και εκτός σχολείου, όπως για παράδειγμα στις αθλητικές ακαδημίες και σε διάφορους αθλητικούς συλλόγους. Είναι σημαντική λοιπόν η διερεύνηση και ο εντοπισμός των εκπαιδευτικών αναγκών των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, μελετώντας την πρόθεση τους με απώτερο σκοπό τον σχεδιασμό προγραμμάτων που θα οδηγήσουν αυτή την πρόθεση σε σχεδιασμένη συμπεριφορά. Με βάση τις επιμορφωτικές ανάγκες που ενδεχομένως να αναδειχθούν, σε δεύτερο στάδιο θα μπορούσε να διοργανωθεί ένα επιμορφωτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα για πτυχιούχους Φυσικής Αγωγής, με στόχο την κάλυψη των αναγκών και την παροχή κατάλληλων γνώσεων

σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο, καθώς και σε διάφορα περιβάλλοντα εργασίας (σχολείο, γυμναστήριο, αθλοπαιδιές, συλλόγους). Η διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών σε εκπαιδευτικούς που απασχολούνται σε σχολικές μονάδες είχε αναδείξει-προτείνει την επιμόρφωση σε εκπαιδευτικούς Φυσικής Αγωγής στην αρχή κάθε έτους, μέσα από πρακτικές συμβουλές και διαλέξεις, συνδυάζονται τη θεωρία με την πράξη (Γοροζίδης & Γρατσωνίδης, 2012). Στην παρούσα εργασία γίνεται ανάλογη διερεύνηση, όμως σε πτυχιούχους Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού και επιπροσθέτως διερεύνηση των θεματικών ενοτήτων μελλοντικών επιμορφώσεων.

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να διερευνήσει τις επιμορφωτικές ανάγκες στους καθηγητές Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Συγκεκριμένα να διερευνηθεί: α) ο βαθμός ικανοποίησης των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού αναφορικά με τα υπάρχοντα διδακτικά εργαλεία και τις επιμορφώσεις που έχουν παρακολουθήσει και η πρόθεση τους για μελλοντική συμμετοχή, β) οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με το περιεχόμενο μελλοντικών επιμορφώσεων, γ) οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη μορφή μελλοντικών επιμορφώσεων, δ) οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη μεθοδολογία μελλοντικών επιμορφώσεων, ε) οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη χρονική διάρκεια μελλοντικών επιμορφώσεων στ) η συσχέτιση ανάμεσα στη συμμετοχή των συμμετεχόντων σε επιμορφώσεις στο παρελθόν και στην στάση τους για μελλοντική συμμετοχή.

Μεθοδολογία

Ερευνητική Διαδικασία

Η παρούσα έρευνα αποτελεί μέρος μεγαλύτερης μελλοντικής έρευνας και πραγματοποιήθηκε για την αρχική διερεύνηση των επιμορφωτικών αναγκών πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Σε επόμενο ερευνητικό στάδιο μελλοντικής έρευνας θα γίνει διερεύνηση σε μεγαλύτερο αριθμό συμμετεχόντων. Η ερευνητική στρατηγική που επιλέχθηκε στην παρούσα έρευνα επικεντρώνεται στον ποσοτικό προσδιορισμό της συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων ως προς το υπό διερεύνηση θέμα, κατατάσσοντας την έτσι στις ποσοτικές έρευνες, ώστε να ελεγχθούν οι διερευνητικές υποθέσεις, οι οποίες προκύπτουν μέσα από συγκεκριμένα θεωρητικά πλαίσια (Bryman, 2003· Κυριαζή, 2011· Τσιώλης, 2011). Η έρευνα επικεντρώνεται στη μέτρηση θεωρητικών εννοιών μέσω ενός ερωτηματολογίου (Bryman, 2016· Παπαγεωργίου, 2014), ένα εργαλείο συλλογής δεδομένων εύχρηστο που παρέχει αριθμητικά δεδομένα (Cohen, Manion, Morrison, & Morrison, 2007) και δίνει την δυνατότητα ποσοτικοποίησης, σύγκρισης μεταξύ των μεταβλητών και στατιστικής τους επεξεργασίας (Κυριαζή, 2011). Στην παρούσα έρευνα διασφαλίστηκε μέσω της ανώνυμης συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων (Mertens, 2009), αφού πρώτα δόθηκε η συγκατάθεση των συμμετεχόντων για την εθελοντική τους συμμετοχή. Για τους σκοπούς της παρούσας έρευνας χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος δειγματοληψίας μη πιθανοτικής δειγματοληψίας και συγκεκριμένα χρησιμοποιήθηκε η δειγματοληψία ευκολίας (Ζαφειρόπουλος, 2005).

Συμμετέχοντες

Στην έρευνα συμμετείχαν 32 άτομα, 20 άνδρες (62,5%) και 12 γυναίκες (37,5%), ηλικίας $M.O. = 33,59$ και $T.A. = \pm 11,37$, πτυχιούχοι του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού της ημεδαπής ή αντίστοιχων Πανεπιστημιακών Τμημάτων της αλλοδαπής διαφόρων ειδικοτήτων (Πίνακας 1).

Σχετικά με επίπεδο σπουδών των συμμετεχόντων, οι 22 ήταν κάτοχοι βασικού Πτυχίου, οι 9 ήταν κάτοχοι Μεταπτυχιακού τίτλου και ένας κάτοχος Διδακτορικού τίτλου. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες, συγκεκριμένα 25 από αυτούς ήταν κάτοχοι πιστοποιητικού

γνώσεων Η/Υ, ενώ 7 δεν είχαν στην κατοχή τους αντίστοιχο πιστοποιητικό. Οι 29 συμμετέχοντες ήξεραν τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα, ενώ τρεις δεν διέθεταν πιστοποιητικό γνώσης ξένων γλωσσών. Τα σεμινάρια επιμόρφωσης που είχαν παρακολουθήσει την τελευταία τετραετία παρουσιάζονται παρακάτω (Σχήμα 1), όπως και η επαγγελματική τους προϋπηρεσία στον (Πίνακας 2).

Πίνακας 1. Ειδικότητες των συμμετεχόντων Πτυχιούχων Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.

Ειδικότητα	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
Αθλητικές δραστηριότητες κλειστού χώρου	3	9,4
Καλαθοσφαίριση	1	3,1
Κλασικός Αθλητισμός	7	21,9
Κολύμβηση	4	12,5
Πετοσφαίριση	2	6,3
Ποδόσφαιρο	9	28,1
Προπόνηση Αποκατάστασης σε Μυοσκελετικές Κακώσεις & Παθήσεις	1	3,1
Προπονητής Φυσικής Κατάστασης	1	3,1
Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή	2	6,3
Χειροσφαίριση	1	3,1
Taekwondo	1	3,1
Σύνολο	32	100,0

Πίνακας 2. Επαγγελματική προϋπηρεσία των συμμετεχόντων

	Συχνότητα	Ποσοστό (%)
0-5 έτη	16	50,0
6-10 έτη	5	15,6
11-20 έτη	5	15,6
21-30 έτη	5	15,6
άνω των 30 ετών	1	3,1
Σύνολο	32	100,0

Ερευνητικό εργαλείο

Η παρούσα έρευνα διεκπεραιώθηκε μέσω ερωτηματολογίου αυτο-αναφοράς που συντάχθηκε με σκοπό την διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών πτυχιούχου τμημάτων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Για την κατασκευή του ερωτηματολογίου ακολουθήθηκαν οι κανόνες σχεδιασμού ενός δομημένου ερωτηματολογίου (Ζαφειρόπουλος, 2005· Javeau, 2000). Για την διερεύνηση των εκπαιδευτικών αναγκών των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού κατασκευάστηκε ένα ερωτηματολόγιο αυτο-αναφοράς (self-reported). Το ερωτηματολόγιο περιείχε ερωτήσεις για δημογραφικά στοιχεία, τις επιμορφωτικές ανάγκες, την πρόθεση για συμμετοχή σε επιμορφώσεις στο μέλλον και κατασκευάστηκε βάσει της βιβλιογραφίας περί των αναγκών, των μεθόδων και των μορφών επιμόρφωσης σε ενήλικες. Το εργαλείο προσαρμόστηκε συγκεκριμένα για την διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών στους πτυχιούχους Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, σε μια πενταβάθμια κλίμακα Likert, που περιλάμβανε τον βαθμό συμφωνίας των συμμετεχόντων από την απόλυτη συμφωνία ως την απόλυτη διαφωνία. Για παράδειγμα περιείχε ερωτήσεις όπως «Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στη Φυσική Αγωγή», «Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες 'Αντιμετώπιση του Ντόπινγκ'». Στο τέλος υπήρχε η ελεύθερη συμπλήρωση σύντομου

κειμένου, ώστε οι συμμετέχοντες να συμπληρώσουν κάποια θεματική ενότητα που θα επιθυμήσουν να επιμορφωθούν περαιτέρω στο μέλλον και δεν συμπεριλαμβάνονταν στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

Ανάλυση αποτελεσμάτων

Έγινε καταγραφή των δεδομένων της έρευνας στο περιβάλλον του SPSS και η στατιστική τους επεξεργασία με την χρήση του προγράμματος IBM SPSS ver. 25 (IBM, 2017). Πραγματοποιήθηκε περιγραφική στατιστική, υπολογισμός και καταγραφή των μέσων όρων, των διαμέσων, των τυπικών αποκλίσεων, των συχνοτήτων, των ελάχιστων και μέγιστων τιμών για το σύνολο των μεταβλητών που μπορούσε να υπολογιστεί και πραγματοποιήθηκαν μη παραμετρικοί έλεγχοι. Η στατιστική σημαντικότητα για το σύνολο των στοιχείων που εξετάστηκαν ορίστηκε σε $p \leq ,05$.

Αποτελέσματα

Παρακάτω, θα παρουσιαστούν τα στοιχεία που προέκυψαν από τη χρήση περιγραφικών στατιστικών αναλύσεων, όπως οι συχνότητες, ο μέσος όρος, η ελάχιστη τιμή, η μέγιστη τιμή και η τυπική απόκλιση των ερωτήσεων και των στοιχείων του ερωτηματολογίου (Πίνακας 3).

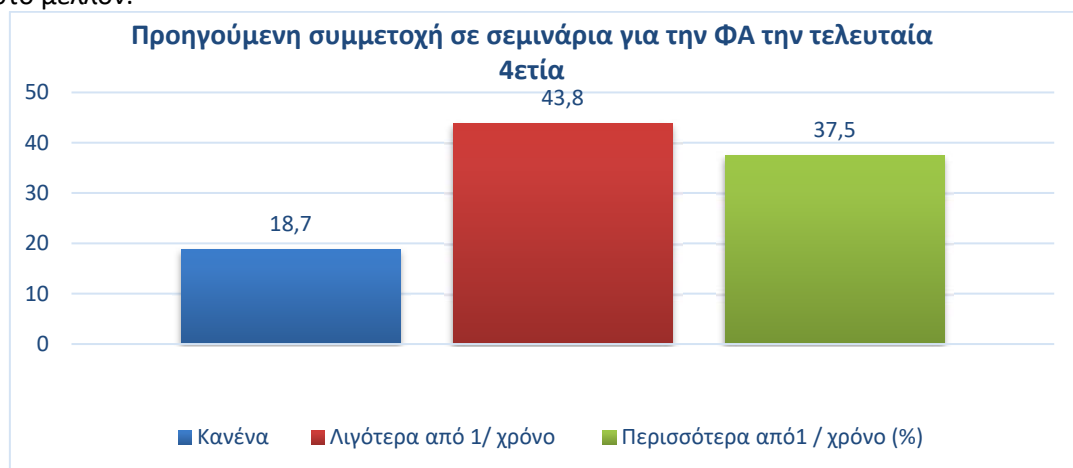
Πίνακας 3. Μέσοι όροι και τυπικές αποκλίσεις ελάχιστες για το σύνολο των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου αυτο-αναφοράς.

	N	Μέσος Όρος	Τυπική Απόκλιση
Πόσο ικανοποιημένος/-η είστε από τις επιμορφώσεις που έχετε παρακολουθήσει μέχρι και σήμερα;	32	3,53	,751
Σκοπεύω να συμμετέχω σε επιμορφωτικά προγράμματα σε θεματικές ενότητες που αφορούν την Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό.	32	3,53	,698
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στις παρακάτω θεματικές ενότητες;			
Θέματα ψυχοπαιδαγωγικής	32	3,31	1,120
Διαχείριση προβλημάτων σχολικής τάξης- Αντιμετώπιση κρίσεων & συγκρούσεων	32	3,75	,880
Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης – αθλητικών δομών	32	4,03	,861
Στρατηγικές διαχείρισης εργασιακού άγχους	32	3,63	1,008
Αντιμετώπιση περιστατικών ενδοσχολικής βίας ή σχολικού εκφοβισμού	32	3,84	,920
Προπονητική	32	4,53	,761
Αντιμετώπιση του Ντόπινγκ	32	3,97	,897
Σε ποιον βαθμό θα σας ενδιέφερε να επιμορφωθείτε στα παρακάτω θέματα διδακτικής του αντικειμένου σας;			
Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις στη Φυσική Αγωγή	32	3,69	1,120
Αξιοποίηση της τεχνολογίας στην Φυσική Αγωγή και την προπονητική	32	4,13	,871
Διασκαλία και αξιολόγηση	32	3,56	,914
Σχεδιασμός και δημιουργία προγραμμάτων για την Φυσική Αγωγή	32	4,16	,920
Ποια μορφή επιμόρφωσης προτιμάτε;	32		
Διά ζώσης	32	4,44	,878
Εξ αποστάσεως (ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση)	32	2,94	1,243

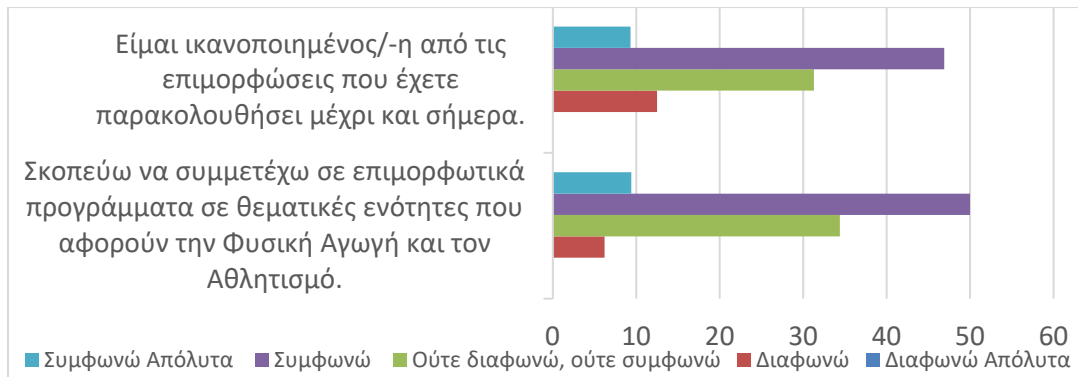
Εξ αποστάσεως (σύγχρονη τηλεκπαίδευση)	32	3,38	1,338
Μικτό σύστημα διά ζώσης και εξ αποστάσεως	32	3,53	1,077
Ενδοεπαγγελματική	32	4,19	,859
Κοινότητες μάθησης	32	3,13	1,157
Ποια μέθοδο επιμόρφωσης προτιμάτε και σε ποιον βαθμό;			
Διαλέξεις / Εισηγήσεις	32	3,69	,821
Βιωματικά εργαστήρια	32	4,25	,568
Παρουσίαση καλών πρακτικών	32	4,19	,931
Παρακολούθηση δειγματικών διδασκαλιών	32	3,78	1,008
Σε ποιον βαθμό αναμένετε να ικανοποιηθούν οι προσδοκίες σας από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα ως προς τα ακόλουθα;			
Επικαιροποίηση δεξιοτήτων	32	4,00	,762
Επαγγελματική εξέλιξη	32	4,00	,842
Προσωπική ανάπτυξη	32	4,22	,792
Αλληλεπίδραση με συναδέλφους	32	3,53	,761
Αντιμετώπιση αγχογόνων συνθηκών	32	3,56	,914

Ο βαθμός ικανοποίησης των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού αναφορικά με τις επιμορφώσεις που έχουν παρακολουθήσει

Παρακάτω αναφέρονται οι συχνότητες σχετικά με την προηγούμενη συμμετοχή των συμμετεχόντων σε σεμινάρια για την Φυσική Αγωγή την τελευταία τετραετία (Σχήμα 1), καθώς και ο βαθμός ικανοποίησης από αυτά και η πρόθεση τους για μελλοντική συμμετοχή (Σχήμα 2). Οι συμμετέχοντες ανέφεραν σε μεγαλύτερο ποσοστό την επιλογή «Συμφωνώ» στην δήλωση για την ικανοποίηση από προηγούμενες επιμορφώσεις που είχαν παρακολουθήσει και στην δήλωση για πρόθεση για μελλοντική συμμετοχή σε επιμορφώσεις στο μέλλον.

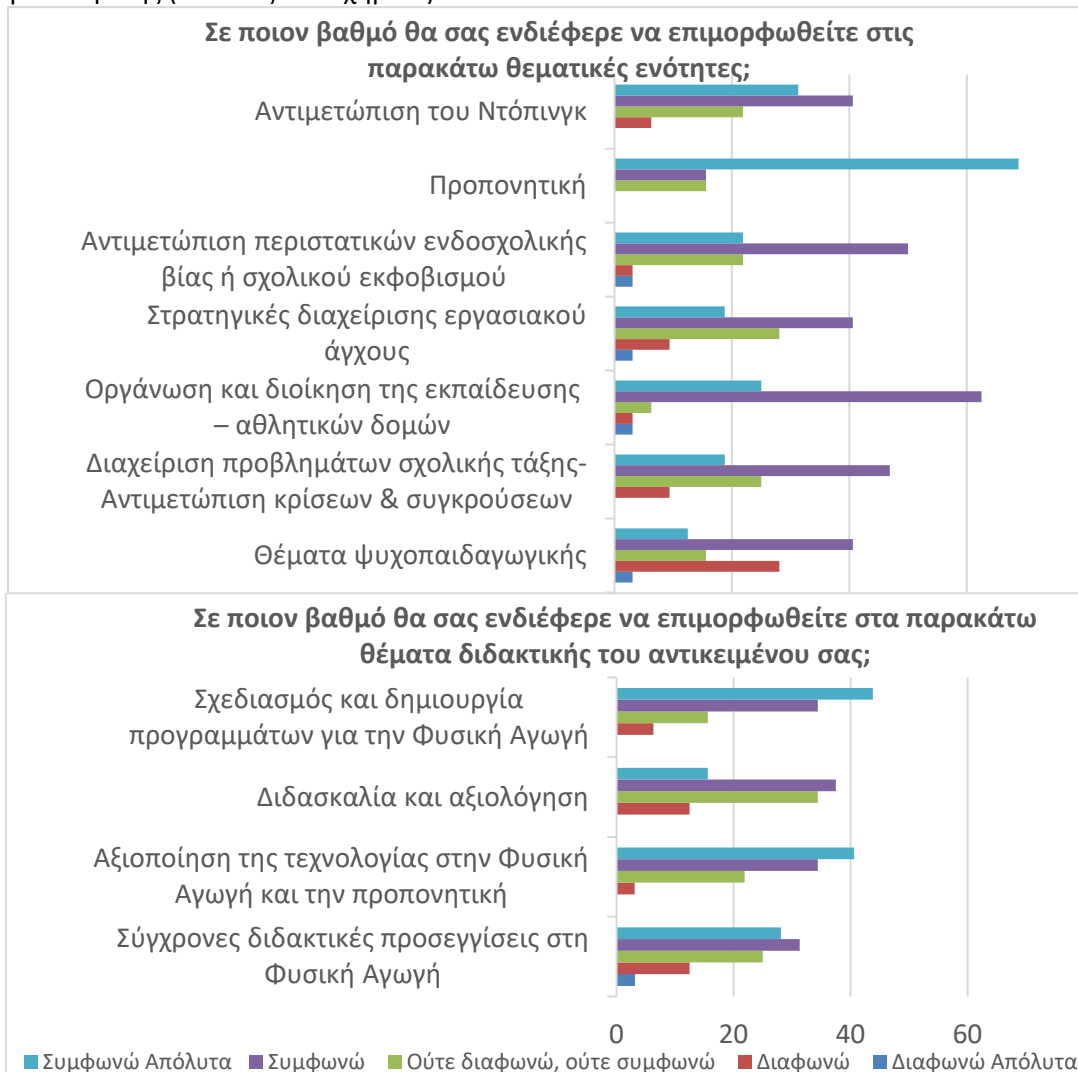
Σχήμα 1. Προηγούμενη συμμετοχή σε σεμινάρια για την Φυσική Αγωγή την τελευταία τετραετία (%).

Σχήμα 2. Βαθμός ικανοποίησης των συμμετεχόντων και πρόθεση για μελλοντική συμμετοχή αναφορικά με επιμορφωτικά σεμινάρια (%).

Οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με το περιεχόμενο μελλοντικών επιμορφώσεων

Σχετικά με τις προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού για το περιεχόμενο μελλοντικών επιμορφώσεων, η πλειοψηφία επέλεξε την ενότητα της Προπονητικής (Πίνακας 3 & Σχήμα 3).

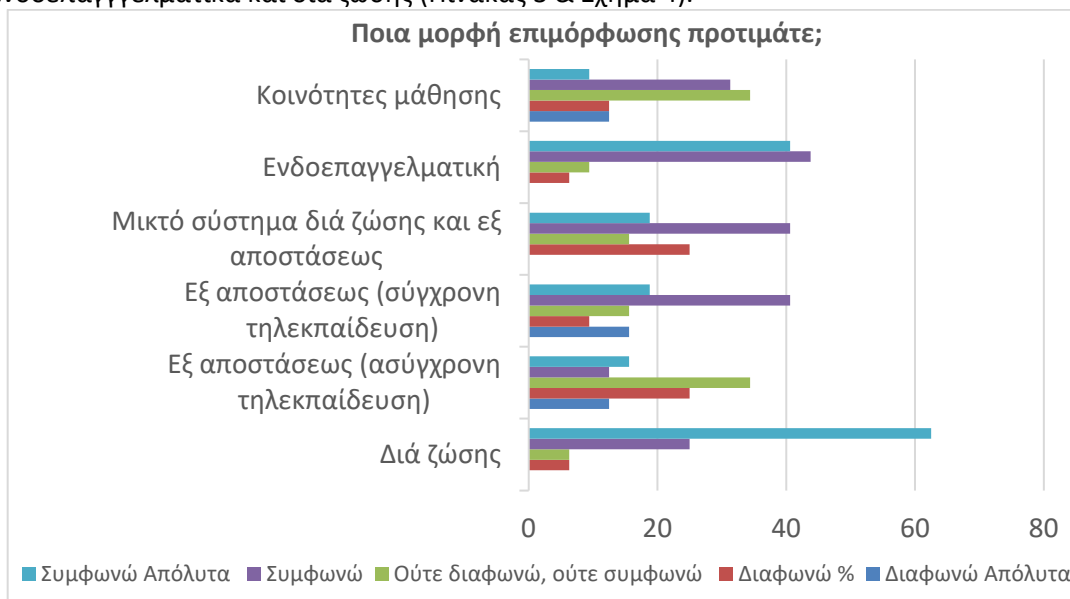

Σχήμα 3. Ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με το περιεχόμενο μελλοντικών επιμορφώσεων (%).

Επιπλέον, καταγράφηκαν οι απόψεις των συμμετεχόντων με τη μορφή μιας σύντομης απάντησης για θεματικές ενότητες που δεν περιλαμβάνονταν στο ερωτηματολόγιο. Οι θεματικές ενότητες που καταγράφηκαν ήταν η Ψυχολογία του Αθλητή, η Αθλητική Φυσιολογία, η Ερευνητική Διαδικασία και η Μεθοδολογία στην Επιστήμη της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού, η Πρόληψη Τραυματισμών, το Διαδικτυακό Μάρκετινγκ και η Διατροφή των Αθλητών.

Οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη μορφή μελλοντικών επιμορφώσεων

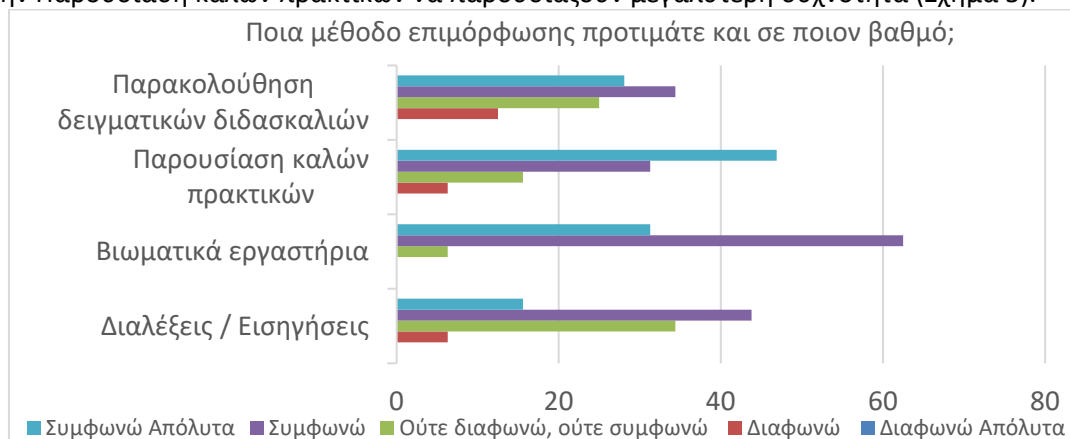
Στη συνέχεια καταγράφονται οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη μορφή μελλοντικών επιμορφώσεων (Σχήμα 4). Οι συμμετέχοντες απάντησαν ότι επιθυμούν η επιμόρφωση να γίνει κατά κύριο λόγο ενδοεπαγγελματικά και δια ζώσης (Πίνακας 3 & Σχήμα 4).

Σχήμα 4. Ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη μορφή μελλοντικών επιμορφώσεων (%).

Οι ανάγκες και οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη μεθοδολογία μελλοντικών επιμορφώσεων

Σχετικά με τη μεθοδολογία μελλοντικών επιμορφώσεων, για τους πτυχιούχους Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, καταγράφηκαν διάφορες απόψεις, με τα Βιωματικά εργαστήρια και την Παρουσίαση κάλων πρακτικών να παρουσιάζουν μεγαλύτερη συχνότητα (Σχήμα 5).

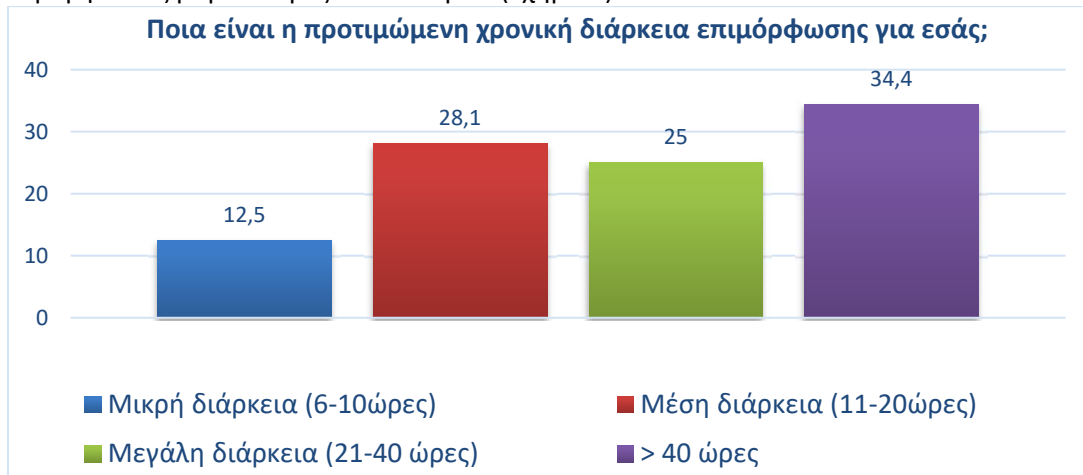

Σχήμα 5. Ανάγκες και προτιμήσεις των συμμετεχόντων πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη μεθοδολογία μελλοντικών επιμορφώσεων (%).

Οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη χρονική διάρκεια μελλοντικών επιμορφώσεων

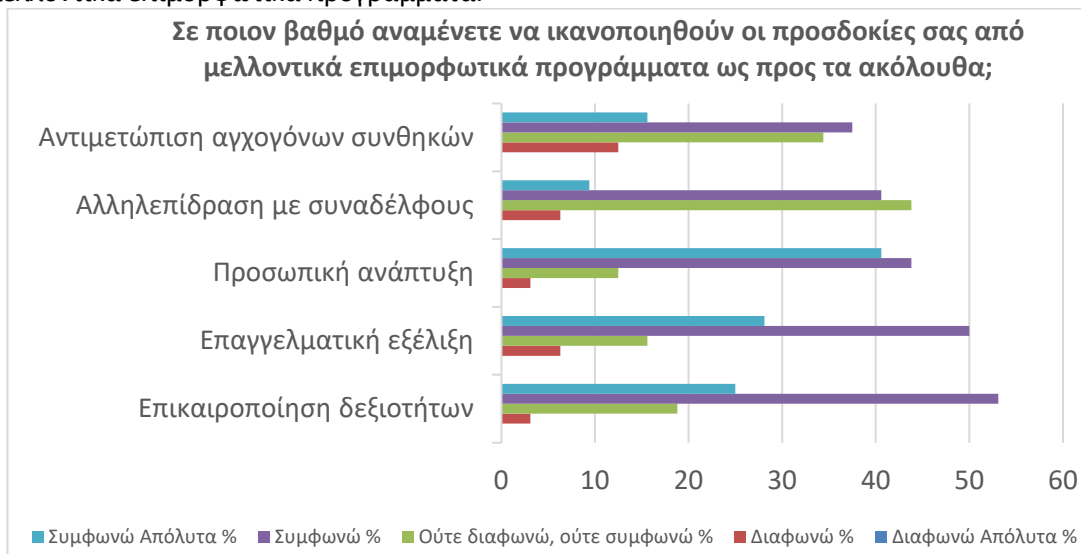
Παρακάτω αναφέρονται οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη χρονική διάρκεια μελλοντικών επιμορφώσεων, όπου καταγράφηκε η στάση για επιμορφώσεις μεγαλύτερες των 40 ωρών (Σχήμα 6).

Σχήμα 6. Προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με τη χρονική διάρκεια μελλοντικών επιμορφώσεων (%).

Προσδοκίες από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα

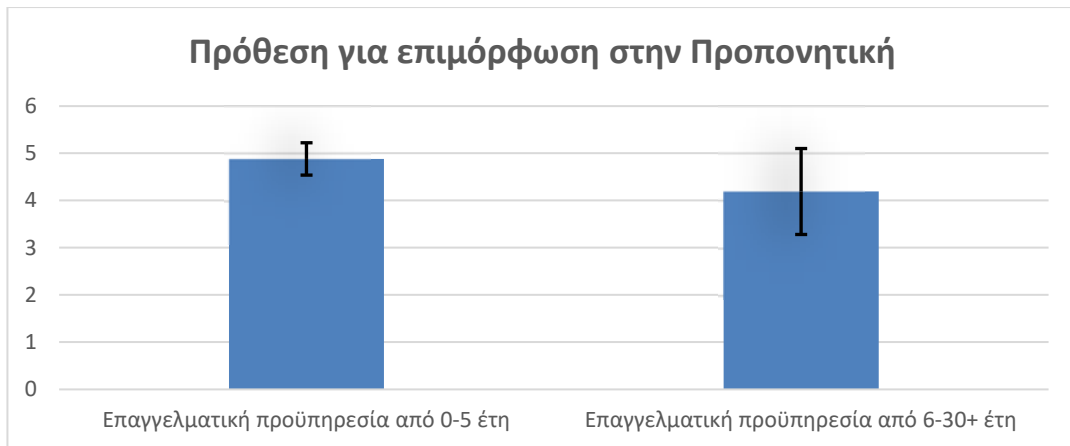
Τομείς όπως η προσωπική και η επαγγελματική ανάπτυξη κατέγραψαν μεγαλύτερη συχνότητα (Σχήμα 7), σχετικά με τις προσδοκίες των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής από τα μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα.

Σχήμα 7. Προσδοκίες από μελλοντικά επιμορφωτικά προγράμματα (%).

Σχέση ανάμεσα στην επαγγελματική εμπειρία των συμμετεχόντων και στην στάση τους για επιμόρφωση στον τομέα της προπονητικής

Πραγματοποιήθηκε επιμέρους κατηγοριοποίηση των συμμετεχόντων βάση της προϋπηρεσίας τους, Ειδικότητα στην κατηγορία 0-5 έτη $N=16$ και στην κατηγορία 6-30+ έτη $N=16$. Καταγράφηκαν σημαντικές διαφορές μόνο στον τομέα της Προπονητικής βάση της επαγγελματικής τους εμπειρίας, $U = 75,00$, $p = ,015$, $p \leq ,05$ (Σχήμα 8). Στις υπόλοιπες θεματικές ενότητες δεν καταγράφηκε κάποια σημαντική διαφορά σε σχέση με την επαγγελματική προϋπηρεσία των συμμετεχόντων από τους μη παραμετρικούς ελέγχους.

Σχήμα 8. Πρόθεση για επιμόρφωση στην θεματική ενότητα της Προπονητικής με βάση την επαγγελματική προϋπηρεσία.

Σχέση ανάμεσα στην παρακολούθηση σεμιναρίων την τελευταία τετραετία και την πρόθεση για μελλοντική συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια/προγράμματα

Παρακάτω, αναφέρονται διάφορες μη παραμετρικές συσχετίσεις που παρουσιάζονται για τους συμμετέχοντες της παρούσας έρευνας ανάμεσα στον αριθμό των σεμιναρίων που παρακολούθησαν, στην ικανοποίηση από τις προηγούμενες επιμορφώσεις και την πρόθεση τους για μελλοντική συμμετοχή (Πίνακας 4).

Πίνακας 4. Συσχετίσεις ανάμεσα στην συμμετοχή σε επιμορφωτικά σεμινάρια, τον βαθμό ικανοποίησης και την πρόθεση για μελλοντική συμμετοχή (Spearman's rank correlation coefficient).

	Ικανοποίηση από Επιμορφώσεις	Πρόθεση για μελλοντική συμμετοχή	Παρακολούθηση Σεμιναρίων την τελευταία 4ετία
Ικανοποίηση από Επιμορφώσεις	-	,837*	,349*
Στάση για μελλοντική συμμετοχή σε επιμορφώσεις	,837*	-	,506*
Παρακολούθηση Σεμιναρίων την τελευταία 4ετία	,349*	,506*	-

* $p \leq .05$

Συζήτηση - Συμπεράσματα

Από τα αποτελέσματα φαίνεται ότι οι πτυχιούχοι Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα αναφορικά με την ικανοποίησή τους από τις επιμορφώσεις που παρακολούθησαν μέχρι την περίοδο διεξαγωγής της έρευνας ήταν ικανοποιημένοι, ωστόσο αρκετοί δεν πήραν ξεκάθαρη θέση. Η περαιτέρω εξειδίκευση έχει σημαντική θετική επίδραση στην εφαρμογή των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων και στις διδακτικές πρακτικές (Villegas-Reimers, 2003). Για την αποτελεσματικότερη επιμόρφωση καλό θα είναι να εμπλέκονται οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σε μεγαλύτερο βαθμό στην διαμόρφωση των μεταρρυθμίσεων που αφορούν τη Φυσική Αγωγή, αλλά και στον σχεδιασμό και την υλοποίηση της επιμόρφωσής τους με βάση τις προσωπικές τους εκπαιδευτικές-επιμορφωτικές ανάγκες (Bechtel & O'Sullivan, 2006· Deglau & O'Sullivan, 2006· O'Sullivan & Deglau, 2006). Οι προτιμήσεις των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού σχετικά με το περιεχόμενο μελλοντικών επιμορφώσεων, ειδικά όταν λαμβάνεται υπόψη η επαγγελματική εμπειρία των συμμετεχόντων, αναδεικνύει την ανάγκη για περαιτέρω επιμόρφωση στους λιγότερο έμπειρους, που παρουσιάζουν μικρό χρονικό διάστημα στην αγορά εργασίας, στον τομέα της Προπονητικής. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί

προβληματίζονται με τη σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού, και με τη συμπεριφορά των μαθητών (Βεργίδης, 2012). Ο τρόπος διαχείρισης της σύγχρονης πολυπολιτισμικής τάξης, οι νέες τεχνολογίες και η αξιοποίησή τους, φαίνεται να επικρατούν στις ανάγκες για επιμόρφωση που είχαν αναδειχθεί στην έρευνα για τις επιμορφωτικές ανάγκες εκπαιδευτικών στην Ελλάδα της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης (Koulis & Bagakis, 2020). Σε μεγαλύτερο βαθμό, καταγράφηκε η στάση για δια ζώσης διδασκαλία ή μέσα από ένα μικτό σύστημα δια ζώσης - εξ αποστάσεως, μέσα από διάφορες μεθόδους, όπως οι διαλέξεις και η παρουσίαση καλών πρακτικών, με χρονική διάρκεια μεγαλύτερη των 40 ωρών. Ακόμη, παρατηρήθηκε μια σημαντική σχέση ανάμεσα στην προηγούμενη συμμετοχή σε επιμορφώσεις και στην στάση για μελλοντική συμμετοχή, όπως σε προηγούμενες έρευνες (Γοροζίδης & Γρατσωνίδης, 2012).

Τα αποτελέσματα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους υπεύθυνους σχεδιασμού και υλοποίησης επιμορφωτικών δράσεων με σκοπό την κάλυψη των επιμορφωτικών αναγκών των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Ωστόσο, σημειώνεται ότι η παρούσα έρευνα πρόκειται για μικρής κλίμακας ερευνητικής διεργασίας που βασίζεται στην καταγραφή των απόψεων των πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού για τις επιμορφωτικές τους ανάγκες, τις προτιμήσεις και των προθέσεις τους για μελλοντική συμμετοχή σε επιμορφώσεις. Ως εκ τούτου, λόγω του περιορισμένου αριθμού των συμμετεχόντων, δεν δύναται ούτε επιχειρείται η γενίκευση των ευρημάτων.

Αναφορές

- Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50(2), 179-211.
- Ajzen, I., & Driver, B. L. (1992). Application of the theory of planned behavior to leisure choice. *Journal of leisure research*, 24(3), 207-224.
- Bechtel, P. A., & O'Sullivan, M. (2006). Effective professional development—What we now know.
- Borko, H. (2004). Professional development and teacher learning: Mapping the terrain. *Educational researcher*, 33(8), 3-15.
- Bryman, A. (2003). *Quantity and quality in social research*. Routledge.
- Bryman, A. (2016). *Social research methods*. Oxford university press.
- Cohen, D. K., & Hill, H. C. (1998). *Instructional policy and classroom performance: The mathematics reform in California*.
- Cohen, L., Manion, L., Morrison, K., & Morrison, R. B. (2007). *Research methods in education*” Routledge.
- Deglau, D., & O'Sullivan, M. (2006). The effects of a long-term professional development program on the beliefs and practices of experienced teachers.
- European Commission (2007). *European Parliament Resolution on the Role of Sport in Education*. Retrieved, from <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2007-0503+0+DOC+XML+V0//EN>.
- Ha, A. S. (2008). The teacher development in physical education: A review of the literature. *Asian social science*.
- Ha, A. S., Wong, A. C., Sum, R. K., & Chan, D. W. (2008). Understanding teachers' will and capacity to accomplish physical education curriculum reform: The implications for teacher development. *Sport, Education and Society*, 13(1), 77-95.
- Hardman, K. (2008). Physical education in schools: a global perspective. *Kinesiology: International journal of fundamental and applied kinesiology*, 40(1.), 5-28
- Henninger, M. L. (2007). Lifers and trouperers: Urban physical education teachers who stay. *Journal of Teaching in Physical Education*, 26(2), 125-145.
- Ibm, C. R. (2017). *IBM SPSS Statistics for Windows, Version Q3 25.0*. Armonk, NY: IBM Corporation.

- Javeau, C. (2000). Survey using questionnaires. The manual of the good researcher.
- Koulis, A. & Bagakis, G. (2020). Integrated education, learning disabilities & emotional disorders; Greek Teachers' Professional Development Needs before new challenges. In B. Krzywosz-Rynkiewicz & V. Zorbas (Eds.), *Citizenship at a Crossroads: Rights, Identity, and Education* (pp. 110 - 125). Prague, CZ: Charles University and Children's Identity and Citizenship European Association.
- Mertens, D. (2009). Έρευνα και αξιολόγηση στην εκπαίδευση και την ψυχολογία. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- O'Sullivan, M., & Deglau, D. (2006). Principles of professional development. *Journal of teaching in Physical Education*, 25(4), 441-449.
- Ouellette, J. A., & Wood, W. (1998). Habit and intention in everyday life: The multiple processes by which past behavior predicts future behavior. *Psychological bulletin*, 124(1), 54.
- Varea, V., & González-Calvo, G. (2020). Touchless classes and absent bodies: teaching physical education in times of Covid-19. *Sport, Education and Society*, 1-15.
- Vickerman, P. (2007). Training physical education teachers to include children with special educational needs: Perspectives from physical education initial teacher training providers. *European Physical Education Review*, 13(3), 385-402.
- Villegas-Reimers, E. (2003). *Teacher professional development: an international review of the literature*. Paris: International Institute for Educational Planning.
- Βεργίδης, Δ. Κ. (2012). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα ως διάσταση της εκπαιδευτικής πολιτικής. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 29, 97-126.
- Γοροζίδης Γ. & Γρατσωνίδης Α. (2012). Διερεύνηση επιμορφωτικών αναγκών εκπαιδευτικής φυσικής αγωγής. Προθέσεις και στάσεις απέναντι στην επιμόρφωση. *Κινησιολογία. Αφιερωματικό Τεύχος*, 17-18.
- Ζαφειρόπουλος, Κ. (2005). Πως γίνεται μία επιστημονική εργασία. 2η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Κυριαζή, Ν. (2011). Η κοινωνιολογική έρευνα Κριτική Επισκόπηση των Μεθόδων και των Τεχνικών. Πεδίο, Αθήνα.
- Παπαγεωργίου, Γ. (2014). Ποσοτική έρευνα. Ανακτήθηκε από: http://sociology.soc.uoc.gr/pegasoc/wp-content/uploads/2014/10/Microsoft-Word-Parageorgiou_DEIGMATOLHPTIKH1.pdf
- Σιτητάνου, Α. & Σαμαρά, Ε. (2007). Ερευνητικά δεδομένα για τη Δια βίου μάθηση στην Ελλάδα (1990-2005). Στο Δ. Χατζηδήμου, Κ. Μπίκος, Π. Στραβάκου, & Κ. Χατζηδήμου, (επιμ.). *Ελληνική Παιδαγωγική και Εκπαιδευτική Έρευνα. Πρακτικά του 5ου Πανελληνίου Συνεδρίου*, τ. Β', σελ. 245-254. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
- Τσιώλης, Γ. (2011). Η σχέση ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες: Από την πολεμική των «παραδειγμάτων» στις συνθετικές προσεγγίσεις. Δαφέρμος, Μ. Σαματάς, Μ. Κουκουριτάκης, Σ. Χιωτάκης (επιμ.) *Οι κοινωνικές επιστήμες στον 21ο αιώνα: Επίμαχα θέματα και προκλήσεις*. Εκδόσεις Πεδίο, 56-84.